

**PRIKUPLJANJE KRAVLJEG MLIJEKA I PROIZVODNJA MLIJEČNIH PROIZVODA
SEPTEMBAR/RUJAN 2024.
COLLECTION OF COW'S MILK AND PRODUCTION OF DAIRY PRODUCTS
SEPTEMBER 2024**

Ukupna količina prikupljenog kravljeg mlijeka u septembru/rujnu 2024. u odnosu na septembar/rujan 2023. veća je za 5,3%, a u poređenju sa prosjekom 2023. manja je za 1,3%.

Sadržaj mliječne masti veći je za 1,4% u septembru/rujnu 2024. u odnosu na septembar/rujan 2023., a u odnosu na prosjek 2023. manji je za 1,7%. Sadržaj proteina veći je za 1,1% u septembru/rujnu 2024. u odnosu na septembar/rujan 2023., a u odnosu na prosjek 2023. manji je za 1,3%.

U septembru/rujnu 2024. u odnosu na septembar/rujan 2023. proizvodnja fermentisanih mliječnih proizvoda veća za 6,3%, maslaca/putera za 84,4%, dok je proizvodnja mlijeka za piće manja za 11,7%, pavlake/vrhnja za 1,7%, kajmaka za 6,2% i kravljeg sira 0,3%.

U odnosu na prosjek 2023. godine, u septembru/rujnu 2024. proizvodnja fermentisanih mliječnih proizvoda veća je za 7,6% i maslaca/putera za 24,3%, dok je proizvodnja mlijeka za piće manja za 10,7% pavlake/vrhnja za 6,3%, kajmaka za 6,2% i kravljeg sira za 2,9%.

In September 2024, the total quantity of collected cow's milk increased by 5.3% compared to September 2023 and decreased by 1.3% compared to the 2023 average.

In September 2024, the content of milk fats increased by 1.4% compared to September 2023 and decreased by 1.7% compared to the 2023 average, while the content of proteins increased by 1.1% compared to the same month previous year and decreased by 1.3% compared to the 2023 average.

In September 2024, compared to 2023, an increase was recorded in production of fermented milk products by 7.6% and butter by 84.4%, while a decrease was recorded in production of drinking milk by 11.7%, cream by 1.7%, kaymak by 6.2% and cow's cheese by 0.3%.

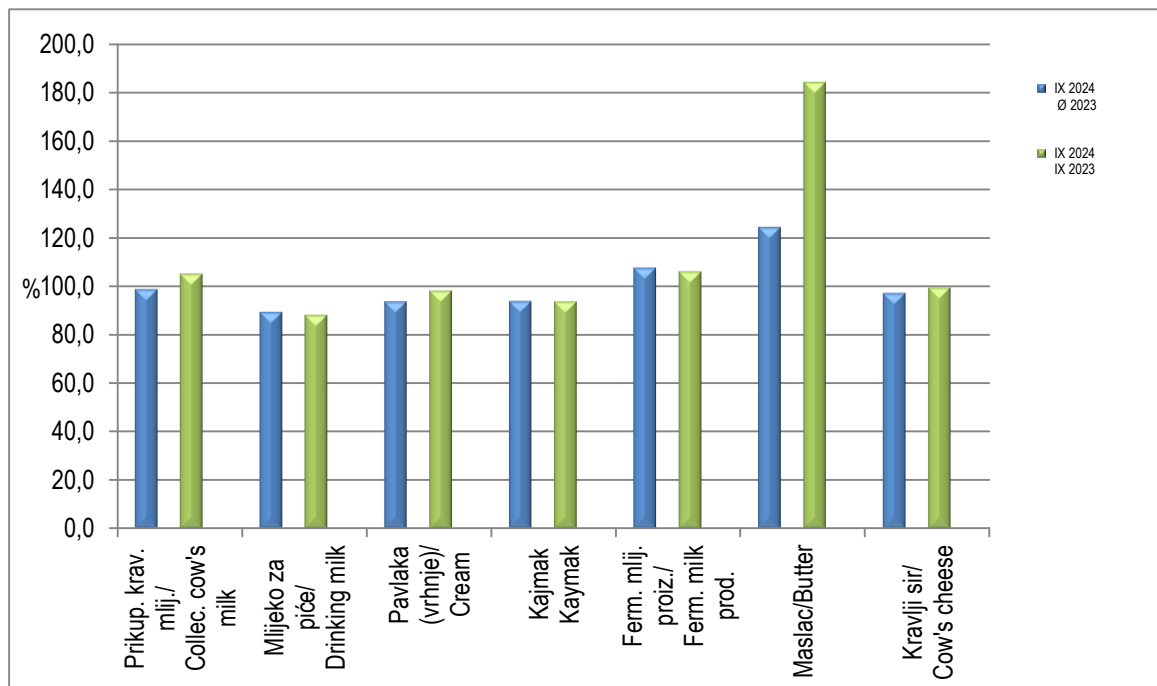
Compared to the 2023 average in September 2024, an increase was recorded in the production of fermented milk products by 7.6% and butter by 24.3%, while a decrease was recorded in production of drinking milk by 10.7%, cream by 6.3%, kaymak by 6.2% and cow's cheese by 2.9%.

**PRIKUPLJANJE KRAVLJEG MLIJEKA I PROIZVODNJA MLIJEČNIH PROIZVODA
COLLECTION OF COW'S MILK AND PRODUCTION OF DAIRY PRODUCTS**

	Prikupljeno kravlje mlijeko i proizvodnja mliječnih proizvoda, t <i>Collected cow's milk and produced milk products, t</i>			Indeksi/ <i>Indices</i>		
	Ø 2023	IX 2023	IX 2024	<u>IX 2024</u> Ø 2023	<u>IX 2024</u> IX 2023	
Prikupljeno kravlje mlijeko	14.111	13.215	13.921	98,7	105,3	Collected cow's milk
Sadržaj masti u mlijeku, %	3,90	3,78	3,83	98,3	101,4	<i>Fat content, %</i>
Sadržaj proteina u mlijeku, %	3,39	3,31	3,34	98,7	101,1	<i>Protein content, %</i>
Mlijeko za piće	7.840	7.930	7.002	89,3	88,3	<i>Drinking milk</i>
Pavlake/vrhnje	1.279	1.219	1.198	93,7	98,3	<i>Cream</i>
Kajmak	42	42	39	93,8	93,8	<i>Kaymak</i>
Fermentirani mliječni proizvodi	2.374	2.405	2.555	107,6	106,3	<i>Fermented milk products</i>
Maslac/puter	19	13	24	124,3	184,4	<i>Butter</i>
Kravlji sir	439	428	427	97,1	99,7	<i>Cheese from cow's milk</i>

Grafikon 1. Indeksi prikupljenih količina kravljeg mlijeka i proizvodnje mliječnih proizvoda

Graph 1. Indices of collected cow's milk and produced dairy products

PRIKUPLJANJE KRAVLJEG MLIJEKA I PROIZVODNJA MLIJEČNIH PROIZVODA

Obuhvat i izvještajne jedinice:

Podaci o prikupljenom kravljem mlijeku i proizvodnji mliječnih proizvoda prikupljaju se redovnim mjesečnim istraživanjem „Mjesečni izvještaj o prikupljanju kravljeg mlijeka i proizvodnji mliječnih proizvoda“ (PO-M-MP/M). Ovim izvještajem prikupljaju se podaci o količini prikupljenog kravljeg mlijeka sa teritorije cijele Bosne i Hercegovine, sadržaju mliječne masti i proteina, te proizvodnji mliječnih proizvoda od kravljeg mlijeka.

Istraživanje se provodi na osnovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH („Sl. Novine FBiH“ br. 63/03 i 9/09).

Opširnija metodološka objašnjenja za ovo istraživanje objavljena su u „Službenim novinama FBiH“ br. 102/17 i na internet stranici Federalnog zavoda za statistiku

<https://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/poljoprivreda-i-ribarstvo/>

Obuhvat

Jedinice posmatranja i izvještajne jedinice za istraživanje PO-M-MP/M su pravne osobe i dijelovi pravnih osoba razvrstani prema KD BiH 2010 u djelatnost 10.51-Proizvodnja mlijeka, mliječnih proizvoda i sira.

Definicije

Mlijeko za piće obuhvata sirovo mlijeko, neobrano mlijeko, djelomično obrano mlijeko i obrano mlijeko bez sadržaja aditiva.

Pavlačka/vrhnje obuhvata pavlaku/vrhnje za direktnu potrošnju s više ili manje od 29% mliječne masti.

Fermentirani proizvodi obuhvataju jogurt, tekući jogurt, kiselo mlijeko, acidofilno mlijeko te ostale fermentirane proizvode.

Maslac/puter obuhvata otopljeni maslac/puter, ulje maslaca/putera i slične proizvode s više od 82% mliječne masti.

Kajmak je proizvod sličan maslacu/puteru sa sadržajem mliječne masti manjim od 80%, isključujući ostale masti.

Kravljii sir obuhvata sve vrste sira dobivene isključivo od kravljeg mlijeka (meki, polumeki, tvrdi i ostali sirevi), isključujući topljeni sir.

Skraćenice/Kratice

KD BiH 2010	Klasifikacija djelatnosti BiH 2010
t	tona
kg	kilogram

COLLECTION OF COW'S MILK AND PRODUCTION OF DAIRY PRODUCTS

Covering and report units:

The data on collected cow's milk and production of dairy products are collected through regular monthly survey which is conducted through the report "Monthly report on the collection of cow's milk and production of dairy products(PO-M-MP/M)". This report provides information on quantity of collected cow's milk from the whole territory of Bosnia and Herzegovina, milk fat and protein contents and the production of dairy products from cows' milk.

This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in the Federation of B&H ("Official Gazette FB&H" No. 63/03 and 9/09).

More detailed notes on the Methodology of this survey are published in "Official Gazette FB&H" No. 102/17 and on the web site of the Institute for Statistics of FBiH

<https://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/poljoprivreda-i-ribarstvo/>

Coverage

Observation and reporting units for survey PO-M-MP/M are legal entities and parts of legal entities classified, according to the KD B&H 2010, in class 10.51- Production of milk, dairy products and cheese.

Definitions

Drinking milk comprises raw milk, whole milk, skimmed milk, semi-skimmed milk and skimmed milk containing no additives.

Cream comprises cream for direct consumption, with fat content more or less than 29%.

Fermented products include yoghurts, drinkable yoghurts, sour milk, acidified milk and other fermented products.

Butter includes melted butter, butter oil and similar products with more than 82% fat content.

Kaymak is a product similar to butter, with fat content less than 80%.

Cheese includes all kinds of cheese produced from cow's milk (soft, semi-soft, hard and other cheeses), excluding melted cheese.

Abbreviations

KD B&H 2010	Classification of Activities of BiH, 2010
t	ton
kg	kilogram

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovarne osobe:

Fehrija Mehić, šef odsjeka za statistiku poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i okoliša
Muhidin Hadžiahmetović, pomoćnik direktora za Sektor poslovnih statistika
Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Persons responsible:

Fehrija Mehić, Head of Agriculture, Forestry, Fishery and Environment Statistics Department
Muhidin Hadžiahmetović, Assistant Director for Sector of business statistics
Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremio: Ismir Melez

Prepared by: Ismir Melez

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor
Those using data from this issue are requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu

First Release data are published on the Internet